

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 870 din 15.12.2021

Dosar nr: 735/ 2020

Petiția nr: 6332/ 13.10.2020

Petent: Societatea Kinrot Construct SRL

Reclamat: Serviciul pentru Imigrări al Județului Galați

Inspectoratul Teritorial de Muncă Galați
Inspectoratul de Jandarmi Judetean Galați

Obiect: petenta sesizează o posibilă faptă de discriminare prin acțiuni abuzive desfășurate pe șantierele deschise de aceasta în Mun. Galați, cu privire la persoanele fără cetățenie română care lucrează pe șantiere, sub pretextul că acestea lucrează fără forme legale în România.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1. Societatea Kinrot Construct SRL Galați cu sediul în Galați, Str. Cicero nr. 5, Jud. Galați

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate/martorilor

2. Serviciul pentru Imigrări al Județului Galați, cu sediul în Galați, Strada Domnească nr.102, Jud. Galați

3. cu adresa de corespondență la Serviciul pentru Imigrări al Județului Galați, cu sediul în Galați, Strada Domnească nr.102, Jud. Galați

4. cu adresa de corespondență la Serviciul pentru Imigrări al Județului Galați, cu sediul în Galați, Strada Domnească nr.102, Jud. Galați

5. Inspectoratul Teritorial de Muncă Galați cu sediul în Galați, Bulevardul Prolungirea Coșbuc, Strada Regiment 11 Siret, nr. 46A, Jud. Galați

6. Inspectoratul de Jandarmi Judetean Galați, cu sediul în Galați, Strada Traian nr. 451, Jud. Galați

II. Procedura de citare

7. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000R privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare.

8. Prin adresa nr. 6332/23.11.2020 a fost citată petenta iar prin adresele nr. 7501/23.11.2020 au fost citate părțile reclamate, părțile fiind înștiințate de faptul că, având în vedere situația evoluției epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-Cov2, au posibilitatea de a trimite în scris puncte de vedere/ note scrise/ completări la petiție, precum și orice alte acte sau dovezi/ probe, soluționarea speței urmând a se face în lipsă, cu acordul părților din dosar, acestea având un termen de comunicare a modalității asupra căreia decid în legătură cu audierea părților conform procedurii comunicate în adresă (filele 13-18 la dosar).

9. Partea reclamată Inspectoratul General pentru Imigrări a comunicat la dosar un punct vedere, document înregistrat cu nr. 8207/24.12.2020 (filele 20-89 la dosar).

10. Partea reclamată Inspectoratul Teritorial de Muncă Galați a comunicat la dosar un punct vedere, document înregistrat cu nr. 8186/23.12.2020 (filele 90-106 la dosar).

11. Partea reclamată Inspectoratul de Jandarmi Județean Galați a comunicat la dosar un punct vedere, document înregistrat cu nr. 8291/31.12.2020 (filele 107-110 la dosar).

12. Partea reclamată a comunicat la dosar un punct vedere, document înregistrat cu nr. 8208/24.12.2020 (fila 111 la dosar).

13. Partea reclamată a comunicat la dosar un punct vedere, document înregistrat cu nr. 8209/24.12.2020 (fila 112 la dosar).

14. Prin adresa nr. 2645/06.04.2021 au fost retransmise petentei punctele de vedere comunicate de părțile reclamate la dosar (fila 122 la dosar).

15. Petenta nu a mai comunicat la dosar un punct vedere, note sau concluzii scrise sau alte probe.

16. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentei

17. Prin adresa nr. 6332/13.10.2020, petenta sesizează Consiliul cu privire la faptul că a fost supusă unei acțiuni abuzive desfășurată pe șantierele deschise în județul Galați.

18. În fapt, petenta arată următoarele:

18.1 În data de 07.10.2020, o echipă mixtă compusă din doi inspectori ai ITM Galați, doi inspectori ai IGI Serviciul pentru imigrări al Județului Galați și 22 jandarmi au descins pe două din șantierele unde societatea desfășoară activități specifice, sub pretextul identificării persoanelor ce nu dețin cetățenie română și care ar lucra fără forme legale.

18.2 În urma controlului, desfășurat sub protecția Jandarmeriei, au fost ridicați în dubele de la Jandarmerie un număr de 4 cetățeni srylankezi angajați cu avize de muncă, 4 cetățeni indieni și 4 cetățeni vietnamezi care aveau depuse documentele în vederea obținerii avizelor de muncă din data de 09.09.2020 (4 dosare) și în data de 14.09.2020 (6 dosare). Aceste persoane au fost ținute de la ora 10.30 până la ora 15.00 fără mâncare și fără apă pentru a fi amendați cu 50 lei fiecare pentru că nu aveau asupra lor permisele de ședere.

18.3 În data de 09.10.2020 la ora 10.0, împuternicita societății a mers pentru a ridica cele 4 avize de muncă. La aceeași data i s-a scris o amendă acordată societății în valoare de 2.000 lei cu posibilitatea plății a jumătate din amendă în termen de 15 zile, precum și înștiințarea că cei 8 cetățeni (proveniți din India și Vietnam) vor primi decizii de îndepărtare de pe teritoriul României, în conformitate cu prevederile art. 81 alin. 2 lit. c) din OUG nr.194/2002.

18.4. Petenta arată că reprezentantul IGI a fost informat de faptul că cetățenii străini vor fi aduși la poliție cu bagaje și vor fi lăsați în curtea IPJ Galați.

19. Se arată că, dincolo de faptul că acest control se putea desfășura în condiții elegante și fără intervenția forțelor de ordine, fiind suficient ca instituțiile abilitate să solicite actele ce dovedeau prezența legală a muncitorilor, acești angajați nici măcar nu aveau calitatea de prepuși ai societății, fiind angajații societății Indprocom SRL cu sediul în Mocira, jud. Maramureș care, în baza unui contract de prestări servicii, desfășura activități specifice prin intermediul acestor muncitori străini.

20. Petenta arată că modalitatea abuzivă prin care aceste persoane au fost ridicate de pe șantier și "conduse" la Secția 5 Poliție sub amenințarea îndepărtării de pe teritoriul României, nu are la bază niciun fundament legal și a fost realizată în disprețul total al legii.

21. În continuarea expunerii, petenta arată că, potrivit dispozițiilor art. 85 din OUG nr.194/2002, orice decizie de returnare se poate contesta în termen de 10 zile de la comunicare, ceea ce face ca aceasta să devină executorie după scurgerea acestui termen. Cum deciziile au fost înmânate în data de 08.10.2020, măsura nu se putea pune în aplicare mai devreme de 19.10.2020 și, mai mult, contestarea în fața instanței a deciziei duce la suspendarea de drept a efectelor acesteia, iar acest demers este în curs la data introducerii petiției.

Totodată, se arată că persoanele în cauză aveau permise de ședere temporară valabile până cel mai devreme la data de 14.10.2020, data până la care nu li s-a comunicat nicio decizie întemeiată pe disp. art. 77 din OUG nr. 194/2002, cu atât mai mult cu cât nici decizia de returnare nu este motivată.

22. Petenta apreciază că acțiunea a avut un caracter abuziv și discriminatoriu, raportat la faptul că doar cu privire la cetățenii străini s-a desfășurat această amplă activitate operativă ce a implicat angajarea unui număr impresionant de forțe și cheltuirea banilor publici fără justificare, în condițiile în care societatea nu a fost niciodată sancționată pentru astfel de procedee și, mai mult, încă din data de 09.10.2020, respectiv 14.10.2020, aceasta a depus la IGI documentația necesară prelungirii dreptului de ședere a acestora ca urmare a intenției societății de a-i angaja pe fondul intrării în insolvență a societății la care aceștia erau angajați, relație în baza căreia au și obținut permisele de ședere temporară.

23. De asemenea, se menționează că acești nu au mai primit salarii de 4 luni de zile ca urmare a decedării fostului angajator. La data predării lor în curtea IPJ Galați, aceștia nu au fost cazați și nu li s-au oferit condiții umane de cazare și hrană, petenta încercând să le ofere un ajutor umanitar de a-i ține până li se va rezolva situația obținerii avizelor de muncă. Deși în data de 09.10.2020 trebuiau ridicate încă 4 avize de muncă, societatea a fost anunțată că termenul de soluționare a fost prelungit cu încă 15 zile.

24. În concluzie, petenta solicită să se dispună efectuarea de verificări în lumina celor semnalate și să se comunice un punct de vedere.

25. În susținerea celor declarate, petenta a depus la dosar următoarele documente: formulare și cereri depuse în vedere obținerii permiselor de muncă pentru un număr de 4 cetățeni străini (filele 4- 12 la dosar).

Susținerile părții reclamate Inspectoratul General pentru Imigrări Galați

26. Prin adresa nr. 8207/24.12.2020, partea reclamată a depus un punct de vedere prin care arată următoarele:

26.1 Raportat la situația de fapt, în data de 07.10.2020, în baza planului de acțiune comun încheiat la nivel local între Serviciul pentru Imigrări Galați, Inspectoratul de Poliție al Județului Galați - Serviciul Ordine Publică, Inspectoratul de Jandarmi Județean Galați și Inspectoratul Teritorial de Muncă Galați, s-a desfășurat, potrivit competențelor, o acțiune pe linia combaterii șederii și muncii ilegale a cetățenilor străini pe raza Mun. Galați. În cadrul acestei acțiuni au participat în total un număr de 18 lucrători din cadrul autorităților arătate mai sus, după cum urmează: 5 lucrători din cadrul Serviciului pentru Imigrări Galați, 4 lucrători din cadrul Inspectoratului Teritorial de Muncă Galați, 4 lucrători din cadrul Inspectoratului de Poliție al Județului Galați - Serviciul Ordine Publică și 5 lucrători din cadrul Inspectoratului de Jandarmi Județean Galați. Forțele au fost proporționale cu amploarea obiectivelor controlate.

26.2 În cadrul activităților specifice întreprinse la două societăți comerciale, polițiștii au depistat pe șantierele acestora un număr de 12 cetățeni străini care nu aveau asupra lor documentele de identitate sau călătorie, motiv pentru care persoanele au fost conduse la sediul Serviciului pentru Imigrări Galați în vederea efectuării unor verificări suplimentare cu privire la identitatea acestora și a legalității activităților lucrative desfășurate. Acțiunea de control desfășurată a vizat 3 societăți comerciale, ocazie cu care au fost controlați atât cetățeni români, cât și cetățeni străini, în urma acestor verificări efectuate, stabilindu-se faptul că cetățenii străini sunt din India, Vietnam și Srilanka și au intrat legal în România, însă 8 dintre aceștia desfășurau activități lucrative fără forme legale, respectiv fără aviz de muncă.

26.3 Persoana împuternicită de către societatea petentă a declarat faptul că cetățenii străini sunt angajați ai societății Indprodcom SRL și prestează activități lucrative în baza contractului de prestări servicii încheiat între societatea angajatoare (Indprodcom) și beneficiarul prestării de servicii, societatea Kinrot Construct SRL. Așa cum rezultă și din adresa angajatorului Indprodcom SRL transmisă Biroului pentru Imigrări al Județului Maramureș data de 30.09.2020, cetățenii străini au solicitat în mod voluntar încetarea raporturilor de muncă cu această societate, iar prin deciziile din 30.09.2020 contractele individuale de muncă încheiate cu această societate au încetat, atât deciziile de încetare a contractelor individuale de muncă, cât și cererile cetățenilor străini de încetare a contractelor ce au fost semnate de către aceștia, fiind datate și aprobate, contractul încetând la cererea expresă a cetățenilor străini, prin acordul lor.

26.4 Se arată că în fapt s-a constatat că cetățenii străini au desfășurat activități lucrative fără a fi încheiat un contract individual de muncă cu o societate comercială și fără ca aceștia să dețină avize de angajare la noua societate comercială, în drept, constatându-se faptul că cetățenii străini au încălcat reglementările referitoare la angajarea în muncă, prevăzute de art. 17, alin. (1) din OG nr. 25/2014 privind încadrarea în muncă și detașarea străinilor în România, coroborat cu art. 2, alin. 1, lit. a din același act normativ, prevederi raportate la art. 77, alin. 3, lit. b, teza a doua OUG

nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România și a fost revocat dreptul de ședere al acestora prin deciziile de returnare.

26.5 Se arată că acel contract de prestări servicii încheiat între cele două societăți comerciale data de 01.09.2020 reprezintă *doar* o convenție încheiată între cele două părți contractante, obiectul contractului reprezentând prestarea de servicii în construcții cu muncitori calificați și necalificați iar de la data încetării contractelor individuale de muncă la societatea Indprodcom SRL, încetare prin acordul părților la cererea expresă a cetățenilor străini, aceștia nu mai aveau dreptul de a munci pe teritoriul României, fiind necesară obținerea efectivă a unui nou aviz de angajare la noul angajator.

26.6. În data de 14.09.2020, societatea Kinrot Construct SRL a depus o serie de cereri de acordare a avizelor de angajare pentru lucrător permanent conform art. 28, alin. (2) din OG nr. 25/2014 privind privind încadrarea în muncă și detașarea străinilor pe teritoriul României și pentru modificarea și completarea unor acte normative privind regimul străinilor în România, cererea urmând a se soluționa în termen de 30 de zile de la data înregistrării acesteia, termenul de soluționare a cererii putând fi prelungit cu cel mult 15 zile în cazurile în care, pentru constatarea îndeplinirii condițiilor de obținere a avizului de angajare/detașare, sunt necesare verificări suplimentare.

Simpla depunere a cererii de acordare a avizului de angajare nu îi conferă cetățeanului străin și dreptul de a desfășura activități lucrative și, raportat la situația flagrantă constatată pe șantierul societății comerciale și la faptul că cererile erau în curs de soluționare, în mod evident cetățenii străini au desfășurat activități lucrative fără a fi încheiat un contract individual de muncă cu o societate comercială și fără ca societatea să dețină aviz de angajare pentru aceștia, fiind încălcate astfel așa cum se prevede și în art. 77, alin. (3), lit. b, teza II reglementările referitoare la angajarea în muncă a străinilor.

La momentul emiterii deciziilor de returnare, cetățenii străini nu s-au aflat în procedura de prelungire a dreptului de ședere, ci doar în procedura de obținere a unui aviz de angajare, procedură prealabilă prelungirii dreptului de ședere pe teritoriul României.

27. În ceea ce privește susținerile petentei conform cărora acțiunile desfășurate cu ocazia controlului efectuat în data de 07.10.2020 ar fi fost abuzive și că acestea s-ar fi desfășurat sub pretextul identificării unor persoane ce nu dețin cetățenie română, se arată că acțiunea desfășurată în cooperare, în baza planului de acțiune comună încheiat la nivel local între Serviciul pentru Imigrări Galați, Inspectoratul de Poliție al județului Galați - Serviciul Ordine Publică, Inspectoratul de Jandarmi Județean Galați și Inspectoratul Teritorial de Muncă Galați, s-a desfășurat în vederea combaterii migrației ilegale și a muncii nedeclarate, vegherii asupra respectării reglementărilor legale de către angajatori privind încadrarea în muncă a cetățenilor străini și a legalității șederii pe teritoriul României a cetățenilor străini.

Astfel, se constată faptul că acțiunea și modul de desfășurare a acestei acțiuni s-au efectuat în condițiile prevăzute de lege, în limitele atribuțiilor prevăzute, potrivit competențelor, cei 12 cetățeni străini fiind conduși la sediul Serviciului pentru Imigrări Galați în vederea stabilirii identității acestora, întrucât la momentul depistării acestora la șantierul societății nu aveau asupra lor documentele de identitate/călătorie, aceștia fiind sancționați contravențional cu amendă în valoare de 500 lei iar societatea a fost sancționată contravențional cu amendă în valoare de 2.000 lei ca urmare a săvârșirii

faptelor prevăzute la art. 134, pct. 15 din OUG nr. 194/2002 "reținerea documentului de trecere a frontierei de stat al unui străin sau permisul de ședere de către persoane neautorizate" din același act normativ.

28. În ceea ce privește cazarea cetățenilor străini, se menționează că această obligație le revine acestor persoane, fiind o condiție generală de prelungire a dreptului de ședere pe teritoriul României (dovada spațiului de locuit) și nu se poate imputa acest lucru Inspectoratului General pentru Imigrări.

29. Referitor la alegațiile societății petente cum că Serviciul pentru Imigrări Galați împreună cu celelalte autorități publice au acționat într-un mod discriminatoriu, se precizează faptul că activitățile desfășurate de către structurile teritoriale ale Inspectoratului General pentru Imigrări vizează reglementarea dreptului de ședere pe teritoriul României a cetățenilor străini, combaterea migrației și șederii ilegale, respectarea reglementărilor referitoare la angajarea în muncă a cetățenilor străini, asigurarea ordinii și liniștii publice, precum și alte activități ce decurg din competențele prevăzute de lege.

Acțiunile desfășurate nu vizează un anumit grup de persoane și nu fac deosebire între cetățenii străini, Serviciul pentru Imigrări Galați acționând cu bună credință, nediscriminatoriu și cu respectarea prevederilor legale, sens în care pentru alți doi cetățeni străini au fost eliberate avizele de angajare solicitate de către societatea petentă și altă societate cu același administrator, nefiind constatate față de aceștia, în fapt, încălcări ale reglementărilor referitoare la angajarea lor în muncă cu ocazia controlului efectuat pe șantierul societății comerciale, aceștia nefiind depistați desfășurând activități lucrative pe șantier și chiar ulterior datei de 07.10.2020, au fost eliberate o serie de alte avize de angajare mai multor cetățeni străini față de aceeași societate comercială.

30. În concluzie, în considerarea atitudinii culpabile în ceea ce privește deciziile luate de societatea petentă, având în vedere atribuțiile și competențele prevăzute de lege ale Inspectoratului General pentru Imigrări în ceea ce privește regimul străinilor pe teritoriul României, se apreciază că în prezenta cauză nu există discriminare în sensul Ordonanței nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, fiind respectate principiile prevăzute la art. 1, alin. (2) din același act normativ.

31. În susținerea celor menționate de partea reclamată în punctul de vedere, au fost depuse la dosar următoarele documente: documentația întocmită cu privire la cetățenii străini în cauză, deciziile de returnare (contractul individual de muncă, contractele prestări servicii, extras raportul salariat Revisal, referate etc.).

Susținerile părților reclamate

32. Prin adresele nr. 8208/24.12.2020 și 8209/24.12.2020, părțile reclamate au depus puncte de vedere prin care arată următoarele:

32.1 Raportat la situația de fapt, în data de 07.10.2020, în baza planului de acțiune comun încheiat la nivel local s-a desfășurat, potrivit competențelor, o acțiune pe linia combaterii șederii și muncii ilegale a cetățenilor străini pe raza Mun. Galați.

32.2 În cadrul acestei acțiuni au participat în total un număr de 18 lucrători din cadrul autorităților, după cum urmează: 5 lucrători din cadrul Serviciului pentru Imigrări Galați, printre care și părțile reclamate în calitate de subcomisar de poliție și inspector

principal de politie, 4 lucrători din cadrul Inspectoratului Teritorial de Muncă Galați, 4 lucrători din cadrul Inspectoratului de Poliție al Județului Galați - Serviciul Ordine Publică și 5 lucrători din cadrul Inspectoratului de Jandarmi Județean Galați.

32.3 Părțile reclamate au participat la această acțiune în baza prevederilor legale, respectiv planul de acțiune, precum și a atribuțiilor stabilite în fisa postului iar pe timpul desfășurării activităților specifice din data de 07.10.2020, aceștia nu au întreprins vreo acțiune ilegală sau care să facă obiectul OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

33. În concluzie, se arată că activitățile desfășurate și clarificările solicitate sunt transmise centralizat de Serviciul pentru Imigrări Galați, structură din care părțile reclamate fac parte, pentru a se putea dovedi faptul că lucrătorii din cadrul Serviciului pentru Imigrări Galați, în desfășurarea atribuțiilor de serviciu, au acționat cu bună-credință și fără încălcarea principiului egalității de tratament, motivele și măsurile legale care au fost luate în cauză în limitele de competență fiind dispuse conform dispozițiilor legale.

Susținerile părților reclamate Inspectoratul Teritorial de Muncă Galați

34. Prin adresa nr. 8208/24.12.2020, partea reclamată a depus puncte de vedere prin care arată următoarele:

34.1 Acțiunea a fost desfășurată la inițiativa Serviciului pentru Imigrări al Județului Galați, obiectivul ce urma a fi verificat și modul de organizare al acțiunii fiind comunicat echipelor de control în ziua derulării acestei acțiuni, la întâlnirea care a avut loc la sediul serviciului în data de 07.10.2020, ora 08,45.

34.2 Obiectivul verificat era localizat în incinta Complexului Muzeal de Științele Naturii - Clădire didactică pentru plante tropicale, unde era organizată o activitate de șantier de construcții iar accesul echipelor de control la acest punct de lucru s-a efectuat prin cele două porți ale locației, această acțiune vizând printre alte aspecte referitoare la legislația muncii și verificarea modului în care sunt încadrați în muncă cetățenii străini în România, conform competențelor conferite inspectorilor de muncă de Regulamentul de organizare și funcționare al Inspecției Muncii (aprobat prin H.G. nr.488/2017) și de OG nr. 25/2014 privind încadrarea în muncă și detașarea străinilor pe teritoriul României și pentru modificarea și completarea unor acte normative privind regimul străinilor în România.

34.3 Din partea Inspectoratului Teritorial de Muncă Galați au participat un număr de 4 inspectori de muncă (doi din cadrul Serviciului Control relații de muncă și doi din cadrul Serviciului Control securitate și sănătate în muncă) care au efectuat verificări atât din punct de vedere al relațiilor de muncă cât și al securității și sănătății în muncă la angajatorii ai căror salariați au fost identificați prestând activitate la momentul controlului în locația verificată. Inspectorii de muncă au desfășurat activitățile conform atribuțiilor conferite de actele normative în vigoare, în baza ordinelor de deplasare și a tematicilor de control.

34.5 La locația verificată au fost identificați salariați aparținând unui număr de 3 angajatori. Inspectorii de muncă au solicitat completarea fișelor de identificare tuturor persoanelor care desfășurau activitate, atât salariați cetățeni români cât și salariați cetățeni străini, fiind efectuate verificări la toți cei trei angajatori care aveau salariați ce prestau activitate la momentul controlului în locația supusă verificării.

34.6 Se arată că verificările efectuate la societatea petentă nu au avut caracter discriminator nici în ceea ce privește alegerea unui anumit angajator din locația respectivă pentru a fi verificat (fiind verificați toți angajatorii din locația respectivă) și nici în ceea ce privește selecția persoanelor care au desfășurat activitate acolo, în funcție de cetățenie (fiind verificați atât cetățeni români cât și străini).

35. În concluzie, se arată că partea reclamată și-a exercitat controlul în domeniul relațiilor de muncă în realizarea atribuțiilor sale.

36. În susținerea celor menționate în punctul de vedere, partea reclamată a anexat la dosar: procesul-verbal de control seria GL nr.74958 și procesul-verbal de control seria GL nr.74519.

Susținerile părților reclamate Inspectoratul de Jandarmi Județean Galați

37. Prin adresa nr. 8208/24.12.2020, partea reclamată a depus un punct de vedere prin care arată următoarele:

37.1 În data de 07.10.2020, în baza Planului de acțiune inițiat de Serviciul pentru Imigrări al Județului Galați, Inspectoratul de Jandarmi Județean Galați a acționat în sprijinul lucrătorilor acestei instituții, în intervalul orar 08:30 -16:00, cu un efectiv de cinci jandarmi și cu două autospeciale de intervenție. Acțiunea în cooperare s-a desfășurat în vederea combaterii migrației ilegale și a muncii nedeclarate, vegherii asupra respectării reglementărilor legale de către angajatori privind încadrarea în muncă a cetățenilor străini și a legalității șederii pe teritoriul României a cetățenilor străini. Acțiunea de control desfășurată de instituțiile partenere a vizat 3 societăți comerciale, ocazie cu care au fost controlați atât cetățeni români, cât și cetățeni străini.

37.2 Se arată că jandarmii au acționat în exercitarea atribuțiilor ce le revin, cu respectarea disp. art. 27 alin.2 lit. a) din Legea nr. 550/2004 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române, având obligația să acorde sprijin persoanelor cu funcții ce implică exercițiul autorității publice, dacă acestea întâmpină rezistență fizică în executarea sarcinilor de serviciu, sprijinul acordat Serviciului pentru Imigrări Galați constând doar în resursă umană și mijloacele de transport necesare pentru activitățile de depistare a unor grupuri de străini cu ședere ilegală, decizia operativă aparținând în totalitate structurilor partenere. De altfel jandarmii nu au legitimat persoane și nu au aplicat sancțiuni contravenționale.

37.3 Cetățenii străini depistați de lucrătorii Serviciului pentru Imigrări al Județului Galați că nu aveau asupra lor documentele de identitate sau călătorie, au fost conduși la sediul Serviciului pentru Imigrări Galați în vederea efectuării unor verificări suplimentare cu privire la identitatea acestora și legalitatea activităților lucrative desfășurate deoarece la momentul depistării acestora la șantierul societății comerciale nu aveau asupra lor documentele de identitate/călătorie.

37.4 Se arată că acțiunea jandarmilor nu a vizat o anumită categorie sau grup de persoane, desfășurându-se cu respectarea Legii nr. 550/2004 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române, cu modificările și completările ulterioare, încadrându-se în activitățile stabilite de Protocolul de cooperare încheiat între Inspectoratul General pentru Imigrări și Inspectoratul General al Jandarmeriei Române, și de Planul de cooperare operativă pentru prevenirea și combaterea migrației ilegale a străinilor și traficul de migranți pe teritoriul județului Galați în anul 2020.

38. De asemenea, se arată că Inspectoratul de Jandarmi Județean Galați a acționat cu bună credință, conform competențelor legale și a dispozițiilor actelor juridice de cooperare, cu respectarea principiului egalității de tratament consfințit de disp. art. 1 alin. 2 din OG nr. 137/2000, nevizând o anumită categorie sau un anumit grup de persoane, sprijinul acordat Serviciului pentru Imigrări al Județului Galați pentru îndeplinirea atribuțiilor legale constând exclusiv în resursă umană și mijloace de transport, iar decizia operativă aparținând structurilor partenere.

39. În concluzie, se arată că acțiunile și faptele jandarmilor care au participat la acțiunea din data de 07.10.2020, desfășurată în cooperare cu Serviciul pentru Imigrări al Județului Galați, cu Inspectoratul de Poliție al Județului Galați și cu Inspectoratul Teritorial de Muncă Galați, nu constituie discriminare, acțiunea și modul de desfășurare a acesteia efectuându-se în condițiile prevăzute de lege, în limitele atribuțiilor prevăzute, potrivit competențelor

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Drept național și internațional aplicabil/ jurisprudența

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

- Constituția României;
- OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare: art. 2 al. 1
- legislație specială, legislație internațională etc.

Principiile de analiză

Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.

Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- la **situații diferite**, tratamentul juridic nu poate fi decât **diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat”.

Suntem în prezența unei posibile **discriminări directe**:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;
- prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;
- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;

- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

Aplicarea principiilor la spetă

40. În fapt, Colegiul Director reține o posibilă o posibilă faptă de discriminare prin acțiuni abuzive desfășurate la sediul petentei cu privire la persoanele fără cetățenie română care lucrează pe șantierele acesteia, urmând să analizeze dacă partea reclamată a încălcat drepturile acestor persoane pentru că acesta sunt de origine din India, Vietnam și Srilanka.

41. **În drept**, Colegiul director se raportează la actul normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Astfel, Colegiul director analizează, în strânsă legătură, în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art. 2 al OG nr.137/2000, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și, subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de către OG nr. 137/2000, republicată.

42. În considerarea incidenței obiectului petiției la câmpul de aplicare al OG nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de CNCD este administrativ – jurisdicțională ce presupune o procedură specială, care se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare.

43. Potrivit art. 2, alin. (1) din OG nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, *“prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”*.

44. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de petentă se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;

b) existența unui criteriu de discriminare conform. art. 2, alin. 1 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare;

c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege;

d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop să nu fie adecvate și necesare.

Astfel, se poate considera discriminare:

- * o diferențiere
- * bazată pe un criteriu
- * care atinge un drept
- * dreptul să fie justificat

45. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis (a se vedea în același sens și jurisprudența Curții Europene de Justiție, cauza Bilka Kaufhaus, parag.31, cauza C-33/89 Kowalska [1990] ECR I-2591, parag.16; cauza C-184/89 Nimz [1991] ECR I-297 parag. 15; cauza C-109/88 Danfoss [1989] ECR 3199, parag.16; cauza C-127/92, Enderby [1993] ECR 673 parag. 16).

46. Colegiul director este chemat să analizeze dacă în cazul semnalat de petentă se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare. Sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din OG nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2, alin.1 din OG nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie, sex etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al OG nr. 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de petentă constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

47. Același raționament este aplicabil și în cazul discriminării indirecte, prevăzută în art. 2 alin.3 din O.G. nr. 137/2000, cu precizarea că raportul de cauzalitate nu este direct. În situația discriminării indirecte, ne plasăm în câmpul de aplicare al unui criteriu aparent neutru, la prima vedere, ceea ce scoate din discuție un raport de cauzalitate direct, însă în fapt se produce un dezavantaj față de o persoană sau față de un grup de persoane în raport cu o caracteristică sau un criteriu de discriminare interzis. În ceea ce privește existența acestei legături de cauzalitate între tratamentul diferit și criteriul interzis s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție, între altele, prin Decizia civilă nr. 1530/2009 și Decizia civilă nr. 2758/2009.

48. Colegiul director, din analizarea înscrisurilor depuse la dosarul cauzei constată următoarele:

- petenta este o societate comercială, comunicând petiția pentru faptele produse asupra angajaților săi, cetățeni străini care desfășurau activități lucrative în baza unui contract de prestări servicii încheiat între societatea angajatoare și beneficiarul prestărilor de servicii, respectiv societatea petentă.

- în data de 07.10.2020, în baza planului de acțiune comun încheiat la nivel local între Serviciul pentru Imigrări Galați, Inspectoratul de Poliție al Județului Galați - Serviciul Ordine Publică, Inspectoratul de Jandarmi Județean Galați și Inspectoratul Teritorial de Muncă Galați, s-a desfășurat o acțiune pe linia combaterii șederii și muncii ilegale a cetățenilor străini pe raza Mun. Galați în urma căruia petenta și o parte din angajații cetățeni străini au fost sancționați contravențional.

- acțiunea de control desfășurată a vizat controlul atât al cetățenilor români cât și al cetățenilor străini, în cadrul activităților specifice întreprinse la sediul petentei (pentru două societăți comerciale) polițiștii depistând pe șantierele acestora un număr de 12 cetățeni străini care nu aveau asupra lor documentele de identitate sau călătorie, motiv pentru care persoanele au fost conduse la sediul Serviciului pentru Imigrări Galați în vederea efectuării unor verificări suplimentare cu privire la identitatea acestora și a legalității activităților lucrative desfășurate.

- în urma acestor verificări efectuate, s-a stabilit faptul că un număr de 8 cetățeni străini desfășurau activități lucrative fără forme legale, respectiv fără aviz de muncă. Acești cetățenii străini desfășurau activități lucrative fără a fi încheiat un contract individual de muncă cu o societate comercială și fără ca aceștia să dețină avize de angajare la noua societate comercială unde desfășurau activitatea. Contractul de prestări servicii încheiat la data de 01.09.2020 între cele două societăți comerciale respectiv societatea angajatoare și beneficiarul prestărilor de servicii (în cauză societatea petentă) reprezenta doar o convenție încheiată între cele două părți contractante, obiectul contractului constând în prestarea de servicii în construcții cu muncitori calificați și necalificați iar de la data încetării contractelor individuale de muncă la vechea societate, acești muncitori nu mai aveau dreptul de a munci pe teritoriul României, fiind necesară obținerea efectivă a unui nou aviz de angajare la noul angajator.

- cererile de acordare a avizelor de angajare au fost depuse de societatea petentă la data de 14.09.2020, conform art. 28, alin. (2) din OG nr. 25/2014¹, fiecare

¹ OG nr. 25/2014 privind încadrarea în muncă și detașarea străinilor pe teritoriul României și pentru modificarea și completarea unor acte normative privind regimul străinilor în România

cerere urmând a se soluționa în termen de 30 de zile de la data înregistrării, termenul de soluționare putând fi prelungit cu cel mult 15 zile în cazurile în care sunt necesare verificări suplimentare pentru constatarea îndeplinirii condițiilor de obținere a avizului de angajare/detașare, depunerea cererii de acordare a avizului de angajare neconferind cetățeanului străin și dreptul de a desfășura activități lucrative.

- conform prevederilor legale, s-a constatat faptul că cetățenii străini au încălcat reglementările referitoare la angajarea în muncă, prevăzute de art. 17, alin. (1) din OG nr. 25/2014, coroborat cu art. 2, alin. 1, lit. a din același act normativ, prevederi raportate la art. 77, alin. 3, lit. b, teza a doua OUG nr. 194/2002² și a fost revocat dreptul de ședere al acestor muncitori prin deciziile de returnare, la momentul emiterii deciziilor de returnare, cetățenii străini neaflându-se în procedura de prelungire a dreptului de ședere, ci doar în procedura de obținere a unui aviz de angajare, procedură prealabilă prelungirii dreptului de ședere pe teritoriul României.

- petenta susține că acțiunile desfășurate cu ocazia controlului efectuat în data de 07.10.2020 au fost abuzive și s-au desfășurat sub pretextul identificării unor persoane ce nu dețin cetățenie română, considerând că angajații acesteia au fost dezavantajați și au primit un tratament mai puțin favorabil, partea reclamată având un comportament sau o atitudine discriminatorie vis-a-vis de condițiile oferite acelor persoane în sensul că nu li s-a asigurat cazare și hrană, cetățenii străini fiind ținuti de la ora 10.30 până la ora 15.00 fără mâncare și fără apă, fiind amendați cu 500 lei fiecare pentru că nu aveau asupra lor permisele de ședere. La data predării lor în curtea IPJ Galați, petenta a încercat să le ofere un ajutor umanitar până li se va rezolva situația obținerii avizelor de muncă.

49. Petenta a invocat criteriul de cetățenie, aceasta afirmând că a fost creată pentru angajații săi o situație de inegalitate printr-o atitudine disprețuitoare și jignitoare, această situație având ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege.

50. Din analiza obiectului petiției, Colegiul reține criteriul naționalității (naționalitatea desemnează cetățenia - conform DEX: *naționalitate = apartenență a unei persoane la o anumită națiune; cetățenie* și, implicit, se referă la instituția cetățeniei). Din ansamblul înscrisurilor depuse la dosar se poate reține că faptele imputate în sarcina părții reclamate au fost determinate de criteriul invocat, respectiv naționalitatea.

51. Criteriul identificat de petentă nu a stat la baza climatului ostil dintre părți, atitudinea părților reclamate nefiind o manifestare care să creeze un cadru de inegalitate. Colegiul director ia act de documentele depuse la dosar de părțile reclamate.

Astfel, nu reiese faptul că părțile reclamate Inspectoratul Teritorial de Muncă Galați și Inspectoratul de Jandarmi Județean Galați au avut un comportament discriminatoriu, aceste instituții acționând în sprijinul instituției partenere, acționând conform competențelor legale și a dispozițiilor actelor juridice de cooperare, acordând sprijin persoanelor cu funcții ce implică exercițiul autorității publice, decizia operativă aparținând structurii partenere Serviciul pentru Imigrări al Județului Galați.

² OUG nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România

În ceea ce privește părțile reclamate P.A. și Ș.C. se constată că aceste persoane, în calitate de angajați ai structurii Serviciului pentru Imigrări al Județului Galați au acționat în exercitarea atribuțiilor de serviciu ce le revin și a atribuțiilor stabilite în fișele posturilor, măsurile legale ce au fost luate în cauză fiind dispuse conform dispozițiilor legale.

În ceea ce privește partea reclamată Serviciul pentru Imigrări al Județului Galați se constată că această instituție a desfășurat o acțiune în cooperare, în baza planului de acțiune comună încheiat la nivel local, acțiunea care s-a desfășurat în vederea combaterii migrației ilegale și a muncii nedeclarate, a vegherii asupra respectării reglementărilor legale de către angajatori privind încadrarea în muncă a cetățenilor străini și a legalității șederii pe teritoriul României a cetățenilor străini.

52. În speță nu este identificat în mod concret în ce sens sunt îndeplinite condițiile unei discriminări și nu se face nicio referire la modul în care au fost restrânse efectiv drepturile angajaților petentei. Partea reclamată nu a urmărit în mod particular exercitarea unui comportament subiectiv asupra acestora, ci a aplicat prevederile legale în vigoare.

Acțiunea și modul de desfășurare a acestei acțiuni s-au efectuat în condițiile prevăzute de lege, în limitele atribuțiilor prevăzute, potrivit competențelor, cei 12 cetățeni străini fiind conduși la sediul Serviciului pentru Imigrări Galați în vederea stabilirii identității acestora, întrucât la momentul depistării acestora la șantierul societății nu aveau asupra lor documentele de identitate/călătorie, aceștia fiind sancționați contravențional cu amendă ca urmare a săvârșirii faptelor prevăzute la art. 134, pct. 15 din OUG nr. 194/2002.

În ceea ce privește cazarea și hrana cetățenilor străini, această obligație nu revine și nu se poate imputa Inspectoratului General pentru Imigrări, activitățile desfășurate de această instituție vizând reglementarea dreptului de ședere pe teritoriul României a cetățenilor străini, combaterea migrației și șederii ilegale, respectarea reglementărilor referitoare la angajarea în muncă a cetățenilor străini, asigurarea ordinii și liniștii publice, precum și alte activități ce decurg din competențele prevăzute de lege.

53. Din acest punct de vedere se impune a se preciza că persoanele juridice, furnizorii de servicii, inclusiv instituțiile publice și autoritățile, trebuie să manifeste exigență și preocupare, având în vedere importanța respectării principiului nediscriminării. Or, aceștia trebuie să aibă în vedere această exigență pentru prevenirea oricăror posibile comportamente discriminatorii deoarece dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată și nu progresivă, având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane. Tratatul discriminatoriu are de cele mai multe ori ca scop sau ca efect umilirea, degradarea sau interferența cu demnitatea persoanei discriminate, în mod particular, dacă acest tratament se manifestă în public. Tratând pe cineva mai puțin favorabil datorită unor criterii inerente sugerează în primul rând dispreț sau lipsă de respect față de personalitatea sa.

54. Reiterând faptul că natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu și o situație de comparabilitate, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și un criteriu interzis, Colegiul director constată că, în prezenta speță, nu există raport de cauzalitate între criteriul invocat de petent și faptă,

conform art. 2, alin.(1) din OG nr. 137/2000. Nu este relevantă o situație în care partea reclamată manifestă o atitudine discriminatorie la adresa angajaților petentei, cetățeni străini.

55. Astfel, raportul de cauzalitate între fapta imputată și criteriul invocat nu poate fi reținut, în sensul art. 2 alin.1, art. 2 alin.3 sau art. 2 alin.5 din O.G. nr. 137/2000 republicată. Or, astfel cum a statuat și Înalta Curte de Casație și Justiție „O.G. nr. 137/2000 analizează fapte de discriminare care prin criteriile mai sus anunțate (n.n. art. 2 alin.1) se diferențiază de fapte care sunt de natură să producă aceleași consecințe, dar intră sub incidența altor acte normative” (A se vedea Decizia nr. 1530 din 19 martie 2009, Înalta Curte de Casație și Justiție).

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20, alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare întrucât nu există legătură de cauzalitate între criteriu și faptă, conform art. 2, alin.1 din OG nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

2. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004, a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 15.12.2021 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – membru, DIACONU ADRIAN NICOLAE – membru, GRAMA HORIA – membru, MOȚA MARIA – membru, HALLER ISTVAN – membru, OLTEANU CĂTĂLINA – membru, LAZĂR MARIA – membru, JURA CRISTIAN - membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din data de 24.03.2020.

ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD

Redactată și motivată: AND/FL

Data redactării: 13.12.2021

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

